

RICHTER GEDEON

A minőségi gyógyítás szolgálatában. Nemzedékeken át. 1901 óta

Gonda Imre

**Átok vagy áldás?
Esetjog az európai védjegyjogban**

2017. november 24.

AZ ELŐADÁS STRUKTÚRÁJA

1. hogyan jutottunk ide? (bevezetés)
  - jelenlegi helyzet
  - történeti háttér
2. esetjog alkalmazásának feltételei
  - angolszász
  - EU
3. esetjog az EUIPO és az EPO gyakorlatában
4. összegzés

1. HOGYAN JUTOTTUNK IDE? - FORDULÓPONT

Összetéveszthető ?

	Michelin's earlier French registration	Continental's EUTM Application
Marks		
Goods	Envelopes, inner tubes for pneumatic tyres	Tyres; Inner tubes for tyres

C-84/16 a döntés indokolása 105 bekezdésből áll....

Érthető?

Logikus?

Kommunikálható az átlagember (fogyasztó/jogkövetők) irányába?

1. HOGYAN JUTOTTUNK IDE? - FORDULÓPONT

Összetéveszthető ?

King size duo vs. Duo size (34) felszólalás ellenére lajstromozva

Coco King vs.

29, 30, 30) felszl. ellenére lajstromozva

Schinken King vs. Curry King (29 – 30) felszl. ellenére lajstromozva

827 eseti döntés, amelyben a megjelölés tartalmazza a „KING” megjelölést

Érthető?

Logikus?

Kommunikálható az átlagember (fogyasztó/jogkövetők) irányába?

1. HOGYAN JUTOTTUNK IDE? - FORDULÓPONT

Visszaható hatály - IP Translator

IPT döntés – Nizzai Osztályozás fejezetcímeinek értelmezése (3 válasz)
EJC – a közösségi jogot így kell érteni = az ítélet előtt is ez volt a helyes értelmezés

2/12 – OHIM eln. Kommunikáció – mostantól így kell érteni

Cactus döntés – C501/15

Az IPT ítéletnek nem lehet visszaható hatálya, amely a korábbi védjegyek hatályát (árujegyzékét) korlátozhatná

?

1. HOGYAN JUTOTTUNK IDE?

Általános vélekedés

- a védjegy jog gyakorlatát napjainkban a jogesetek határozzák meg (EUIPO és nemzeti szinten egyaránt)
- esetjog elősegíti a kiszámíthatóságot és konzisztenciát a hatósági eljárásokban

Egy kis statisztika:

- előzetes döntések száma: 277
- eseti RCD (design) döntések száma: 2870
- eseti EUTM (CTM) döntések száma: 180391
  - 83619 felszólalási első fokon
  - 31199 BoA, másodfok
  - ebből 2873 Törvényszék vagy EUB döntés
- EUIPO módszertani útmutató esetjogi hivatkozásai: 1707 !
  - megjelölések összetéveszthetősége: 250
  - jóhírűség: 230
  - használat igazolása: 198

1. HOGYAN JUTOTTUNK IDE?

EUIPO / OHIM

- a fejlődés korai szintjén csekély „forrás”, ugyanakkor jelentős számú eldöntendő kérdések
- jogi kultúrák találkozása, iskolák dogmatikai ütközése
- korlátozott szakértelem, a tagállami tapasztalatok nyílt elutasítása (EUfrémizmus)
- kontradiktórius jelleg dominanciája + BoA = másoljuk az EUB-t és hagyatkozunk az esetjogra
- formális döntés (tagállami megerősítéssel) a kérdésben nem született

Következmény: mára megkérdőjelezhetetlenné vált és tagállami szinten is terjed táptalaja a „bennfentes” szakértői kör kiépülésének

Eredmény: látszata esetjog, de valójában hibrid írott jog dominál, az esetjognak kiegészítő szerepe lehet

1. HOGYAN JUTOTTUNK IDE?

Megvitatásra érdemes kérdések

- pozitív jog vs. természetjog ?
- írott jog primátusa vs. esetjog érvényesülése ?
- a jelenlegi (hibrid) helyzet mennyiben szolgálja a jogbiztonságot és jogterület megérthetőségét a polgárok körében?

2. ESETJOG ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

Angolszász modell (klasszikus)

Alapvetés: a korábbi döntések alkotják a jogot, nem az írott normák összessége.

Ismérvei

- a döntések konzisztenciáját rendszerszintű elvek garantálják
- az estjog értelmezésének elfogadott és szofisztikált alapelvei vannak
- ítéletek szerkezete
  - *Racio decidendi* – bíró alkotta jog, kötelező követni
  - *Orbiter dictum* – a bíró további megállapításai, eset további körülményei, nem része az esetjognak, kötőerővel nem bír
- újabb jogterületeken (pl. IP) még a common law országaiban is az írott jog az elsődleges – itt a bíróság szerepe az írott jog értelmezésére korlátozódik

2. ESETJOG ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

Angolszász modell - Hogyan elemezzük az esetjogot ?

Ügyvédi megközelítés

- Tényállás megállapítása
  - Eset áttanulmányozása
- A tárgy és a döntés megállapítása
- Az indokolás értelmezése

Bírósági megközelítés (relevancia sorrend)

1. Ha a tényállás azonos vagy nagyon közeli annál relevánsabb
2. Mikor és hol hozták a döntés – időben és földrajzilag közel + felettes fórum döntése komolyabb súllyal bír
3. Friss döntés, azonos fellebbviteli fórum alá tartozó bíróságtól – közepesen releváns
4. Régi döntés, eltérő tényállás, távoli földrajzi terület – legkevésbé releváns

2. ESETJOG ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

EUB

- alapító szerződésekben szó sem volt bíró alkotta jogról (1957)
- EUB működésének elsődleges célja az uniós (közösségi) jog egységes alkalmazásának biztosítása – feladat: az írott jog értelmezésére korlátozódik
- eszköz: előzetes döntéshozatali eljárás [EUTF 9F(3)f]

... ehhez képest a gyakorlatban

- már korai szakaszban érvényesítette a „jogfejlesztési” funkcióit, amit a tagállamok megtűrtek, mára alapvetéssé vált
- *Costa vs. Enel* ügy (6/64) – közösségi jog primátusának elve – eredendően a közösségi jog és a tagállami jog viszonya tisztázatlan volt
- *Reyners vs. Belgium* ügy (2/74) – közösségi jogalkotás elmaradása miatt állapított meg mulasztást
- *Prantl* ügy (16/83) – közösségi jog „előfoglalásának” elve

2. ESETJOG ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

EUB

- jogi kötőerővel csak az irányelv értelmezése tárgyában hozott EUB ítéletek bírnak
- eseti döntések nem kötelezőek
- eseti döntések indokolásai rejthetnek magukban megszívlelendő iránymutatást, de ezeket hiba és megtévesztő a tényálláson kívül jogi imperatívusként kezelni
- eseti döntéseknek nem célja az általános, kötelező erejű iránymutatás, nem ilyen megfontolások mentén hozzák (vs. tisztán esetjogi rendszerben)

... és a tagállami szinten

- jogi kötőerővel csak az irányelv értelmezése tárgyában hozott EUB ítéletek bírnak
- eseti döntések (sem EUIPO, sem BoA, sem Törvényszék, sem EUB) nem kötelezőek
- tagállamonként léteznek eszközök az ítélkezési gyakorlat egységesítésére, valamint az elvi iránymutatásra, de többségében ezek nem teremtenek esetjogot
- tagállamonként nagyon eltérő hagyomány, rendszer és jogfelfogás

Alaptörvény 50(3) a bírák csak a törvényeknek vannak alárendelve

3. ESETJOG AZ EUIPO ÉS AZ EPO GYAKORLATÁBAN

EUIPO

- alapvetően nincs, mégis túlzott hangsúlyt kap
  - téves feltevés: esetjoggal lehet garantálni a döntések konzisztenciáját
  - túlzottan nagy adathalmaz
  - hiányzó rendező elvek
- ...miközben: „a hivatal nem kötik a korábbi döntései” (Guidelines Part A, 3.)
- *Streamserve* ügy (T-106/00): „*legality of the decision must be assessed solely on the basis of that regulation*”
- természetjogi alapelvekkel ellentétes hatást ér el az EUIPO, mert az esetjogra hivatkozva valójában „automatizálja” a döntéshozatalt (határozatszerkesztő szoftver), figyelmen kívül hagyja az ügyben egyedi tényállási elemek zömét, indokolatlanul leszűkíti az egyedi döntés mozgásterét

EPO

- EPC 125. cikk – eljárási szabály hiányában az EPO-nak a tagállamokban általában elismert eljárásjogi alapelveket kell alkalmaznia
- mindösszesen 2 fokú jogorvoslati rendszer (ma még)

3. ESETJOG AZ EUIPO ÉS AZ EPO GYAKORLATÁBAN

EUIPO

Félreértelmezett esetjog (eseti döntések) következményei

- zárt „szakértői” körök kialakulása, speciális tudás szükségességének látszata
- esetjog alkalmazásának feltételei hiányoznak, elsősorban a rendszerszintű szemlélet és kultúra - negligencia
- eseti döntések esetjogként kezelése automatizmusokhoz vezet, az eset körülményeinek egyedi értékelése helyett a korábbi döntések tényállásaihoz hasonlítják, a közeli-távoli jelleg értékelése, vitatása
- mesterkéltté váló értékelés, a valós piaci és fogyasztói viszonyoktól való eltávolodás
- a védjegy jog eredeti rendeltetésétől és zsinórmértékétől történő távolodás
- a józan ész visszaszorulása – irreális döntések

Javallat: az ügy egyedi értékeléséhez történő visszatérés

4. ÖSSZEGZÉS

Az eseti döntés $\neq$ esetjog

Elvi irányítás eszközeinek helyén történő kezelése

EUB döntések közötti distinkció (előzetes döntés)

Esetjog korlátozott hivatkozása, ott ahol tényleg hiánypótló

(pl. Kik ügy, C-361/01)

Tényállás feltárása és eseti értékelése

Visszatérés a fogyasztóhoz, valamint a piaci realitásokhoz

Automatizmusok helyett ráció

RICHTER GEDEON

A minőségi gyógyítás szolgálatában. Nemzedékeken át. 1901 óta

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!